22 Ιουλίου 2020

Αγίου Νικολάου Βελιμίροβιτς. Τα φυτά ως σύμβολα

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Άγ. Νικόλαος (Βελιμίροβιτς) Επίσκοπος Αχρίδος / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Για να μπορεί το δέντρο να βλαστήσει, πρέπει να ριζώσει στη γη. Έτσι και ή ψυχή, πρέπει να είναι ριζωμένη στην πνευματική Βασιλεία των Ουρανών, γιατί εκείνη είναι ή δική της γη στην οποία ριζώνει και βλαστάνει. Για να μπορέσει το δέντρο ν’

αναπτυχθεί πρέπει να ποτίζεται με νερό. Το ίδιο και ή ψυχή, πρέπει να αρδεύεται με τη χάρη του ‘Αγίου Πνεύματος για να είναι υγιής και ισχυρή. Λέει ό Άγ. Αντώνιος: καθώς τά δέντρα, αν δεν ποτίζονται με το φυσικό νερό δεν μπορούν να αναπτύσσονται, το ίδιο και ή ψυχή, δεν μπορεί ν’ αναπτυχθεί αν δεν πίνει από τις ουράνιες άπολαύσεις.
Για να μπορεί το δέντρο να δέσει καρπό, πρέπει να έχει φως και θερμότητα από τον ήλιο. Το ίδιο και ή ψυχή, πρέπει να φωτίζεται και να θερμαίνεται από τον Θεό, τον Ήλιο της αιώνιας δικαιοσύνης. Γιατί μονάχα μέσα στο φως και τη ζεστασιά -πού πηγάζουν από τον Θεό τον ζώντα και ζωοποιό- μπορεί ή ψυχή να ζήσει, να βλαστήσει και να δώσει καρπό.

Ό κρίνος είναι το σύμβολο της άμεριμνίας: καταμάθετε τά κρίνα του αγρού πώς αυξάνει’ ου κόπια ουδέ νήθει. Λέγω δέ υμίν ότι ουδέ Σολομών εν πάση τη δόξα αυτού περιεβάλλετο ως εν τούτων (Μτ. 6, 28-29). Ό Νείλος ό Σιναΐτης γράφει για τον συμβολισμό τών κρίνων: για την τέλεια ψυχή είναι γραμμένο ότι, είναι σαν το κρίνο μέσα στα αγκάθια και αυτό σημαίνει την ψυχή πού ζει δίχως μέριμνες ανάμεσα σέ αυτούς πού είναι πολυμέριμνοι (Περί Φιλαργυρίας).

Ή ελαία είναι το σύμβολο της εν χάριτι εκλογής.

Ό Κύριος επέλεξε τον λαό του Ισραήλ σαν ελαία ανάμεσα στα άγρια δέντρα για να γίνει ό εκλεκτός Του λαός (Ίερ. 11, 16). Ακόμα, έλαια ονομάζεται ό Ηλίας και ό Ενώχ οι όποιοι θα εμφανιστούν ως πρόδρομοι της Δευτέρας Ελεύσεως του Χριστού. Αυτούς προείδαν, ό προφήτης Ζαχαρίας και ό Αγ. Ιωάννης σέ όραμα, καθώς ίστανται ενώπιων του θρόνου της δόξης στους ουρανούς με τη μορφή δύο ελαιοδέντρων (Ζαχ. 4, 3 – Αποκ. 11, 4). Ώς το δέντρο πού δίνει το λάδι και ως το μακροβιότερο ανάμεσα στα φυτά της γης, ή ελαία συμβολίζει και κάθε χαριτωμένο άνθρωπο πού φωτίζεται με το έλεος και την αλήθεια του Πνεύματος του Θεού και διά της πίστεως ρίζωσε τον εαυτό του στην αιώνια ζωή.

Ό σπόρος είναι το σύμβολο του λόγου του Θεού.

Ό αγρός είναι ό κόσμος, λέει ό Κύριος. Το δέ καλόν σπέρμα, ούτοι είσιν οι υιοί της βασιλείας’ τά δέ ζιζάνιά είσιν οι υιοί του πονηρού (Μτ. 13, 37-38).

Ό σίτος σημαίνει τη διδαχή του Θεού, τη διδασκαλία του Χριστού, τον καλό σπόρο σέ αντίθεση με τά ζιζάνια πού συμβολίζουν το σπόρο του διαβόλου. Εν δέ τω καθεύδειν τούς ανθρώπους, ήλθεν αυτού ό εχθρός και έσπειρε ζιζάνια ανά μέσον του σίτου και άπήλθεν (Μτ. 13, 25). Οι Χριστιανοί πού θα διατηρήσουν έντός τους τη θεότητα του Χριστού και θα το καλλιεργήσουν μέχρι το θερισμό θα σωθούν, ενώ οι αμέριμνοι πού αντί για το σίτο καλλιεργούν μέσα τους την ήρα θα χαθούν.

Αυτό μαρτύρησε και ό Αγ. Ιωάννης ό Πρόδρομος λέγοντας ότι ό Θεός διακαθαριεί την άλωνα αυτού, και συνάξει τον σίτον αυτού εις την άποθήκην, το δέ άχυρον κατακαύσει πυρί άσβέστω (Μτ. 3, 12). Έτσι, ό σίτος συμβολίζει επίσης τούς γνήσιους Χριστιανούς, οι όποιοι διατήρησαν έντός τους το σπόρο του Θεού ενώ ή ήρα συμβολίζει τούς απίστους αμαρτωλούς. Ό Κύριος, ανέφερε τη σήψη του σπόρου κάτω από τη γη, ως εικόνα του θανάτου και της Αναστάσεως Του και ταυτόχρονα ως εικόνα απονέκρωσης του παλαιού και αναγέννησης του νέου ανθρώπου στον καθένα από εμάς (Ίω. 12, 24 – Α' Κορ 15, 36).

Το σταφύλι, και τ' αγκάθια, το σύκο και τά τριβόλια είναι σύμβολα τών αγαθών και πονηρών ανθρώπων. Μήτι συλλέγουσιν από άκανθων σταφυλήν ή από τριβόλων σύκα; Όχι βέβαια, αλλά από το κλήμα και τη συκιά μαζεύουν καρπό καλό ενώ από τ' αγκάθια και τούς τριβόλους καρπό κακό. Ούτω, παν δένδρον άγαθόν καρπούς καλούς ποιεί, το δέ σαπρόν δένδρο καρπούς πονηρούς ποιεί. Ού δύναται δένδρον άγαθόν καρπούς πονηρούς ποιείν, ούδέ δένδρον σαπρόν καρπούς καλούς ποιείν. Παν δένδρον μη ποιούν καρπόν καλάν έκκόπτεται και εις πυρ βάλλεται. Άραγε από τών καρπών αυτών έπιγνώσεσθε αυτούς (Μτ. 7, 16-20). Για ποιούς ομιλεί έδώ ό Κύριος; Για τά δένδρα ή για τούς ανθρώπους; Βεβαιότατα για τούς ανθρώπους. Τά δένδρα εκλαμβάνονται σαν σύμβολο τών ανθρώπων, αγαθών και πονηρών.

Ή άμπελος είναι σύμβολο του Χριστού και το κλήμα σύμβολο τών άκολούθων του Χριστού. Εγώ ειμί ή άμπελος, υμείς τά κλήματα (Ίω. 15, 5), είπε ό Κύριος στους μαθητές Του. Ή άμπελος είναι μερικώς ορατή και μερικώς κρυμμένη. Έτσι και ό Υιός του Θεού, είναι μερικώς γνωστός και μερικώς άγνωστος. Το κλήμα δίχως την άμπελο δεν μπορεί μήτε να αυξηθεί μήτε και να καρποφορήσει. Γι' αυτό είπε πάλι Εκείνος: ότι χωρίς εμού ού δύνασθε ποιείν ουδέν. Οι αγαθοί άνθρωποι αντλούν ζωτικούς χυμούς από τον Χριστό, τρέφονται με Κείνον και φέρουν καρπό αγαθό σαν το καλό κλήμα στο αμπέλι. Ενώ οι κακοί άνθρωποι αποκόπτουν εαυτούς από τον Χριστό και απομένουν ξηροί και άκαρποι σαν τά κομμένα κλήματα. Γι' αυτό και εκείνοι οι πρώτοι θα διατηρηθούν σαν καρποφόρα κλήματα ενώ αυτοί οι δεύτεροι, θα ριφθούν στο πυρ σαν τά ξηρά κλήματα.

Το φυτό του σιναπιού είναι σύμβολο της βασιλείας τών ουρανών, λόγω της

ανάπτυξης του από μικρό σέ μεγάλο. Ό μικρότερος μεν εστί πάντων τών σπερμάτων, όταν δέ αύξηθή, μείζον πάντων τών λαχάνων έστί και γίνεται δένδρον, ώστε ελθείν τά πετεινά του ουρανού και κατασκηνούν εν τοις κλάδοις αυτού (Μτ. 13, 32). Έτσι και ή Βασιλεία τών ουρανών στην ανθρώπινη ψυχή, αυξάνει περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο μέσα στην ψυχή και με τά κλαδιά της εισέρχεται στους ουρανούς και οι άγγελοι του Θεού κατέρχονται στα κλαδιά της.

Ό φοίνικας και ή κέδρος του Λιβάνου είναι σύμβολα τών δικαίων ανθρώπων. Δίκαιος ως φοίνιξ ανθήσει, και ωσεί κέδρος ή εν τω Λιβάνω πληθυνθήσεται έτι πληθυνθήσονται εν γήρει πίονι και εύπαθοΰντες έσονται του άναγγεϊλαι (Ψ. 92, 13-15).

Ό βασιλικός και ό αμάραντος, κυρίως ό βασιλικός, είναι πιο αγαπητά φυτά για τούς ορθοδόξους Χριστιανούς στα Βαλκάνια. Είναι σύμβολα της ψυχής του δικαίου ή οποία ευωδιάζει από ουράνιο μύρο τόσο, όσο περισσότερο το σώμα γερνά και μαραίνεται. Επειδή, ταύτα τά δύο λουλούδια έχουν ωραιότερη μυρωδιά όταν μαραθούν και ξηραίνονται απ' ότι χλοερά και πράσινα. Ό βασιλικός χρησιμοποιείται και στον αγιασμό του ύδατος και στην περίπτωση αυτή γίνεται σύμβολο χαριτωμένης ευλογίας του άνω κόσμου, ή όποια με τη δύναμη του Σταυρού συντηρεί το ύδωρ από την αλλοίωση.

Το χορτάρι και τά λουλούδια γενικά, είναι σύμβολο της παροδικότητας του σωματικού βίου και της εξωτερικής ανθρώπινης δόξας. Γράφει σχετικά με αυτό ό Απ. Πέτρος: διότι, πάσα σάρξ ως χόρτος, και πάσα δόξα ανθρώπου ως άνθος χόρτου έξηράνθη ό χόρτος και το άνθος αυτού εξέπεσε (Α' Πέτρ. 1, 24). Κατά τον Ψαλμωδό, ή μοίρα του χόρτου είναι σύμβολο της μοίρας των άθέων. Εν τω άνατείλαι αμαρτωλούς ωσεί χόρτον και διέκυψαν πάντες οι έργαζόμενοι την άνομίαν, όπως αν έξολοθρευθώσιν εις τον αιώνα του αίώνος (Ψ. 92, 8). Και πάλι σέ άλλο σημείο λέει: μή παραζήλου εν πονηρευομένοις μηδέ ζήλου τούς ποιούντας την ανομίαν, ότι ωσεί χόρτος ταχύ αποξηρανθήσονται και ωσεί λάχανα χλόης ταχύ άποπεσούνται (Ψ. 37, 1-2). Οι δίκαιοι είναι σαν το χόρτο, μόνο κατά τη σωματική έννοια ενώ οι αμαρτωλοί, σέ κάθε περίπτωση μοιάζουν με παροδικό χόρτο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ. ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΑ.

Πηγή: apantaortodoxias. blogspot.gr